1878. X. évfolyam. 213. szám. Szombat, november 2.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hátfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Debreczen, nov. 2.

(S. B.) Az országgyülés szünetelése alatt a nemzet jó nagy része töprenkedett, hogy ily nagy eseményeket hozó idő lefolyása alatt csend övedzi körül az országházat, s a rohamosan előtünő események lefolynak anélkül, hogy a nemzet képviselete megkérdeztetnék.

A hónapok és napok végre mégis csak elteltek, s a nemzet együtt látja képviselőtestületét, hol épen a közjogi ellenzék derék vezérére, hazánknak a jelenleg szereplők közül legkiválóbb fia Simonyi Ernő, senki által meg nem czáfolható, a nemzet szivében is viszhangra találó indokolása kiséretében benyujtott vád alá helyezési kérvénye forog szőnyegen.

A nemzet zöme, daczára, hogy a többséget ma is az ugynevezett szabadelvü párt képezi, tökéletesen egyetért a kiváló hazafival Simonyi Ernővel, ki a kormány politikájának vészthozó voltát belátva és érezve, oly kitünő indokolással látta el a vád alá helyezési kérvényt, hogy az valóságos gyöngyét képezi parliamenti életünknek.

A mamelukhad némán hallgatta, mint tetten kapott bünös azon vádiratot, mely az occupátionalis politika minden rétegébe behatol, s világitásba helyezi annak veszélyes voltát.

Van rá azonban kilátás, hogy Tisza minden erejét megfeszitve, a mamelukoknak vaskapocsban tartása által sikerül neki oly bástyát vonni maga köré, melyen belől sértetlen állapotban élheti világát az uralomravágyó miniszter.

S a nemzet, mely oly mohó kapzsisággal olvasta a vádiratot, s a saját maga gondolatait látta abban lefektetve, kénytelen lesz végignézni, mint szavazza le a mamelukhad a tisztán ragyogó igazságot, nem meggyőződésből, hanem azért, hogy az elevenek és holtak fölött rendelkező miniszterelnök kegyét megtarthassa.

Lám, az osztrák sógorok nem olyan könnyen hivők, s az occupátionális politikát annyira gyülölik már, hogy az arra elköltött 25 milliós póthitelnek még tárgyalásába sem egyeztek bele, mivel meggyőződtek, hogy az occupátió azon ásó, melylyel egy másik hatalom sirt ás a monarchia számára.

Hol vannak azon eredmények, melyekről a kormány oly bizonyossággal beszélt az occupátió kezdetén? — Megelőztük-e azáltal Oroszországot, meghiusitottuk-é czéljait?

Nem, hiszen Oroszországnak eszeágában sem volt, hogy ő Boszniában kezdje a hóditás és pusztitás háboruját; ő felülről kezdte bontogatni a házat, hogy reá ne szakadjon később; ő Törökországot kezdte pusztitani, s azért adta nekünk Boszniát, hogy figyelmünket elvonja azon munkáról, melyet folytat, s melynek veszélyességét csak a kormány, s őt környező magyar bosnyákpárt nem képes belátni.

Tényleges eredményt nem lehet felmutatni a boszniai occupatió körül, mert az elfoglalt területeken is minden pillanatban kitüzhetik a lakosok a vörös lobogót; azt pedig őrült agy állithatja, hogy az occupatióból mi reánk haszon háromolnék; nekünk az lett volna a haszon, ha egy évvel ezelőtt szállottunk volna a küzdelem sorompójába, hogy megtörjük fejét azon kigyónak, mely szomszédságunkat feldulta, lakosai nagyrészét leölte, — a megmaradtakat pedig oroszszá és rabszolgává akarja tenni, s nekünk pedig Bosznia elfoglalása képében egy kelepczét készitett, hol elpusztitottuk most is csekély számu nemzetünk virágát, hol elköltöttünk ugyis szegény állampénztárunkból másfélszázmillió forintot.

De még itt nem fogunk megállani, mert a cselekvés ellencselekményt szül: az occupatió esztelen teljesitését még sajnosabb eredmények is fogják követni, oly eredmények, melyek a monarchia alapja ellen megrenditő támadást intézhetnek, s talán le is dönthetik azt.

A magyar kormány beleegyezett az occupatióba; a nemzet nem. Hasztalan mutat a kormány az őt körülvevő többségre: az részben kényszeritő nyomás folytán állott elő; az igazi, a megvesztegethetlen magyarság közt nem tudott a kormánypárt megállani, kivettetett onnan irgalmatlanul.

Az igaz, hogy mégis sikerül magát egyideig felszinen tartani annak az — olyan a milyen — többségnek segélyével; talán egész a veszélyes eredmények bekövetkeztéig sikerül uralkodnia Tiszának; sikerül meghamisitani neki a közvéleményt: de azon vádirat, mely a nemzet egy jó nagy részének józan észjárásáról tanuskodik, fen fog tartatni az idők végeig, s látni fogja a jövő idő nemzedéke, hogy a nemzet egyrészét nem lehetett pressióval sem némává tenni, látni fogja, hogy az általános tespedés e korszakában is akadtak hazafiak, kik megtették kötelességüket, kik tiltakoztak az ellen, hogy e lépés az egész nemzet nevében tétetett volna, mert a magyarság nem tapsol a mészárszéki jeleneteknek.

Politikai hirek.

— **Kossuth Lajos** egy levél kiséretében Helfy Ignácznak egy nagyterjedelmü kéziratot küldött, mely a legtekintélyesebb diplomátiai forrásból veszi eredetét. Az occupátió történetére teljes világot vető rendkivüli nagy érdekü kéziratot vasárnap fogja közölni az „Egyetértés". Mi is adni fogjuk.

— **Az osztrák alkotmánypárt** erélyesen ellenzi az Andrássy-féle politikát. Giska inditványára a 25 milliós occupátionális póthitelről szóló törvényjavaslat tárgyalás elmellőztetett.

A válság keleten.

(—s.) Konstantinápolból irják, hogy Burgasban ujon érkezett orosz csapatok szállittattak partra. A Drinápoly és Lule Burgas közt összevont orosz haderő igen jelentékeny. — Az orosz fogságból visszatérő nizámok, kiknek szolgálati ideje még le nem telt, ujonan fölszereltetnek s a Kosovóban konczentrált hadtesthez küldetnek.

*

Anglia megint (kitudja hányadszor) elkezd fészkelődni, s erősen állitja, hogy az orosz czélokat meg fogja gátolni. Egy londoni távirat szerint a kabinet elhatározta, hogy az összes érdekelt hatalmaktól a berlini szerződéshez való szoros, betüszerinti ragaszkodást követel.

Angliának különben most sok baja van. Az afghán emirnek legközelebb ultimátumot fog küldeni, melyre az emirnek két hét alatt válaszolni kell, s ha e válasz az angol kabinetnek nem tetszik, haladéktalanul hadat üzen Afghanisztánnak.

Debreczen lelkes hölgyeihez!

Debreczen, nov. 2.

A jelen század egyik nagy dicsősége hogy a kisdedek nevelését is figyelme tárgyává tette. A legnemesebb lelkek vették gondjaikba a kisdedek ügyét, s ennek felkarolására egész mozgalmat inditottak. Igy jöttek létre a kisdedóvó intézetek Európa minden müvelt országaiban, ezek között hazánkban is. A kisdedóvó intézetek felállitásában azonban ugy látszik, kezdetben az volt a fő czél, hogy főleg a szegényebb osztályok gyermekei az iskoláztatás megkezdése előtt is gondos felügyelet alatt legyenek, a test és szellemrontó hatásoktól megóvassanak. — Bizonyára innen származik az óvoda nevezet is. Lassanként az óvodák kedvesekké lőnek a vagyonosabb és müveltebb osztályok előtt is, különösen akkor, midőn az óvodai nevelés ugy fogatott fel, mint előkészités az iskolai életre. Ettől kezdve községek és egyletek vetélkedve állitának óvodákat, hogy itt a gyermekek naponta négy, öt órán gondos felügyelet alatt folytassák gyermeki boldog játékaikat, s játszva tanuljanak nehány szivet és lelket nemesitő dalt, s egy közös felügyelő szeretteljes vezetése mellett megszokják a rendet és engedelmességet, s ez által is az iskolai szorosabb figyelemre mintegy előkészittessenek. — Hasznos, becses intézeteknek tartatnak is mindezekért az óvodák mind e mai napig. Ambár tagadni nem lehet, hogy az ily óvodáknak számos hiányai voltak és vannak. Azokat a könyvnélkül betanult dalokat többnyire gépiesen mondják el a gyermekek; főleg télben egy szobára szoritva unatkoznak, éktelen zajt csapnak, s gyakran nem egy szülőnek azon okadatolt panaszt adják ajkaira, hogy az óvodákban a gyermekek elpajkoskodnak, csintalanokká lesznek. — Nem is emlitem azokat kik az óvodáknak már csak azért is ellenségei, mert azt hiszik, hogy azok által a családi élet meglazittatik, a gyermekek ideje korán kiszakittatván az édes-anyák pótolhatlan, gyöngéd gondoskodása alól stb.

Lassan lassan az óvodák hiányai észleltettek, s azok javitása elkerülhetetlenné lőn. A kisded nevelésben Frőbellel egy uj korszak kezdődött, ki minden erejét és idejét csak nem kizárólag nem iskola köteles gyermekek nevelésének szentelte. Ő ugynevezett gyermekkerteket kivánt felállitani. A gyermekkertek szerinte sajátlag négy intézetet foglalnak magokban: 1, a gyermekek ápolására minta intézetet. 2, oly intézetet, mely a gyermekek hajlamának megfelelő játékokat és játékneméket általánositsa. 3, oly intézetet, mely a gyermekvezetőket, az ugynevezett gyermekkertészeket képezze. 4, oly intézetet, mellyel az ily szellemben müködő szülők, anyák és nevelők egy általok kiadandó lap segélyével élő összeköttetésben állhassanak.

Mindezen intézetek közül a főintézet maga a gyermekeket ápoló intézet, a tulajdonképi gyermekkert. Az ily intézet azért neveztetett gyermekkertnek, mert részint mindenkor kerttel van összeköttetésben, hogy ebben a gyermekek a növények életével vizsgálódás és ápolás által megismerkedjenek, részint, mert Frőbel a gyermekeket a kert növényeihez hasonlitotta.

Az ily gyermekkert czélját Frőbel ugy határozza meg: „A gyermekkert az iskolaköteles kor előtti gyermekekre nemcsak felügyel, hanem egész lényöknek megfelelő tevékenységet nyujt testöket erősiti, érzékeiket gyakorolja, ébredő szellemöket foglalkoztatja, s őket a természeti és emberi élettel értelmesen megismerteti, szivöket és kedélyöket helyesen vezeti, s minden élet alapjára a magával való egyességre vezérli." — E czélnak megfelelő eszköz a játék.

A gyermek e korban még nem dolgozik, hanem játszik, s tapasztalat szerint játékában a felnőttek tetteit, foglalkozásait utánozza; azért e játékában őt ugy kell vezetni, hogy a játék által mindaz kifejlődésre jusson, a mit a gyermek magában hord, s a mi a kifejlődésre önként kinálkozik. A gyermeket nem kell a játékra erőszakolni, hanem csak mintegy lökést kell neki erre nézve adni, hogy azt tegye, a mit önként tenne, ha saját géniusát helyesen értené. Ebből kettő következik, először az, hogy a gyermekkert a gyermekek önmunkásságát akarja életre kelteni természetszerü fejlődése fokozatos tekintetbe vételével, másodszor az következik, hogy a gyermekkertésznek az emberi s illetőleg a gyermeki természet testi és szellemi oldalainak tüneményeivel, törvényeivel, az erők és képességek fokozatos fejlődésével és a nevelés eszközeivel és módszereivel alaposan ismerősnek kell lennie; igy lesz aztán eljárása ok- és tervszerü, s a későbbi nevelés és oktatásra előkészitő.

(Vége köv.)

— **BUDAPESTI HIREK. Szomoru költözködés.** Egy cserepei legény egy napszámossal együtt butorokat vitt fel a második emeletre. Utközben azonban összevesztek, s a napszámos a legényt letaszitá a mélységbe, hol életveszélyes sérülést szenvedett. A napszámos elszaladt. **Hazatértek.** az Este- és Nagy ezred Budapestre visszajött; örömujongva fogadták őket. **Öngyilkosság.** P. Lőrinczné született P. Laura 37 éves csinos asszony, mult hó 15-én a nemzeti szállodában szobát bérelt s azt állitotta, hogy Aradról érkezett; még az nap megmérgezte magát. A fogadóshoz intézett levélben az öngyilkos bevallja, hogy nem aradi, hanem helybeli lakos s üzlete a bodzafa-utczában van; férje, ki nála 30 évvel idősebb, szerelemféltés miatt vele roszul bánt s e miatt lett öngyilkossá.

Szinházi csarnok.

—d —f. **A „Kis Doktor"** legujabb operette 3 felv. Zenéjét irta Lecocq. Adatott október 31-én.

Mint Lecocp minden operettjének, ugy ennek is gyönyörü zenéje van. Mintha hallanók egyes áriáinak kellemes csengését most is. Csak azt sajnáljuk, hogy egyedül a zenéje az, a mi kielégitett, de nem egyuttal az egyes szereplők játéka. Szándékosan hagytuk fenn e darabnak második előadására megjegyzéseink, mert azt hittük, hogy e második előadás teljes élvezetet fog nyujtani; de bizony épen oly hiányos volt, mint az első. A mennyire gyönyörködtünk Kocsis Irma és Nyilvay I. correkt énekében, annyira ki nem elégitett Ligeti Katalin gyönge s több izben tapasztalt csiszolatlan hangja. Azt hisszük, hogy maga Ligeti Katalin is kényelmetlenül érezte magát szerepében, e kényelmetlenséget folytonos mozgékonysága által sem volt képes elpalástolni. Az igazgatóságot tehát figyelmeztetjük a szerepek kiosztására. A próbánál kitünik rendesen, melyik tag felelhet meg a szerepnek. A mi közönségünknek sokkal magasabb müigényei vannak, semhogy kezdetleges erők kisérleteit hallgassa. Annálfogva ajánlunk Ligeti Katalinnak több szorgalmat, de főleg tanulmányt. — Éreży kedves Piccolo volt, Szatmáry Árpádnak kissé tulságba vitt bohóságait pedig gyakran megnevette a közönség.

Tegnap, november 1-én adatott csaknem üres ház előtt **„Az esküszegő paraszt"** szinmü 3 felvonásban. Ha az igazgatóság alkalmi darabot akart halottak napján előadni, akkor inkább ajánlottuk volna a „Molnár és gyermeke" czimü darabot, mint ezen férczmüvet, mely nélkülözi a lélektani conrequentiát, ellenben bővölködik sok rémséges, de összefüggéstelen jelenettel. — A darab előadása különben folyékonyan ment.

— **VIDÉKI HIREK. Pozsonyba** már visszaérkezett az onnan elmozgósitott ezred. **Soha sem volt** oly bőszüret Pozsonyban, mint jelenleg. Tegnapelőttig már 143.666 akó bort szállitottak be a városba a környékbeli kertekből. **A Balaton vidékén** is 80 krajczárjával vesztegetik a bor akóját. **Uj lap.** „Felvidék" czimmel élénken szerkesztett társadalmi hetilap indult meg. **Gyilkosság** történt Pozsonyban. Egy embert 3 gyanus egyén agyonütött az utczán. **A szüret áldozata.** Egy nagyváradi fiatal ember megtölté pisztolyát, s azt a szüret örömére elsütötte, azonban oly szerencsétlenül, hogy a töltés erét felszakitotta, minek következtében meg is halt.

Országgyülés.

— Október 31. —

Tárgyalás alatt van a delegatiók összehivása tárgyában kelt min.-elnöki átirat.

Madarász József inditványozza, hogy a miniszteri leirat tárgyalása halasztassék azon időre, midőn a ház már felterjesztette a válasz feliratot.

Tisza K. ajánlja, hogy a delegatió tagjainak megválasztása a szombati ülésre tüzessék ki.

Szilágyi Dezső nem fogadja el a miniszterelnök inditványát.

Helfy Ignácz:

A házszabályok 141. §-a azt mondja: „Mind az általános vitában, mind a részletes tárgyalásokon az egyes pontoknál, az alább irt kivételekkel mindenki csak egyszer szólhat." E szabályokkal szemben kivételt csak 1848. III. t. cz. 28. § a tesz, mely azt mondja, hogy a „minisztert" meg kell hallgatni, a mikor szólani kiván. Nekünk hivatalosan hozatott tudomásunkra. (Általános derültség) hogy a volt miniszterium beadta lemondását és hogy ő fölsége e lemondást elfogadta, tehát ez idő szerint Magyarországnak törvény szerint rendelt ministerei nincsenek, hanem igenis vannak ministeri teendőkkel megbizott magas rangu napi dijnokok. (Zajos derültség.)

Ez igen fontos praecedens szempontjából. A parlamentnek kötelessége a maga jogait szigoruan megőrizni. (Helyeslés balfelől.) Nem engedhetem meg, hogy a lemondott ministernek joga legyen akkor felszólalni, mikor neki tetszik, azonban az országgyülés esetről-esetre felhatalmazhatja az ideiglenes ministereket, hogy a többszöri szólásjoggal élhessenek. (Helyeslés balfelől.)

Ezután a ház elhatározza, hogy holnap d. e. 11 órakor ülést tart.

— **Óriási sikkasztás.** A genuai óriás sikkasztásról sok részletet közölnek a velenczei lapok. Az olasz nemzeti bank anconai fiókja három hivatalnokát pénzes ládákkal Genuába küldé; az egyik ládában harom millió lira volt bankjegyekben a másikban két millió 400 ezer, a harmadikban ugyanannyi. Genuába a három hivatalnok a ládát a nemzeti bank egyik betörésmentes pénztárába helyezte el. Másnap, midőn a ládákat felnyitni akarták, azt tapasztalták, hogy a rendes kulcs nem illik a zárba, s midőn más eszközzel kinyitották, bankjegyek helyett fadarabokat találtak. A három hivatalnok rendőri felügyelet alá helyeztetett.

UJDONSÁGOK.

* **Képviselőink** és képviselőjelöltünk **november hó 10-én**, azaz jövő vasárnaphoz **egy hétre** érkeznek városunkba. Közbejött körülmények gátolják szeretett vendégeinket a nov. 3-iki lejövetelben s igy azt csak egy héttel **később**, tehát **november 10-én** tehetik.

* **Kitüntetett iparos.** A párisi világtárlaton kitüntetett, s az „Egyetértés"-ben folytatólag közlött magyar iparosok nevei között ott látjuk helybeli lakos **Bisuthka István** nevét is, ki eredeti hosszu szőrü gubája után, elismerő bronz-érmet kapott.

* **„Dráma az életből"** czim alatt lapunk mai számában egy felette érdekfeszitő bünügyi elbeszélést, kezdünk meg, mely tárgyilagossága, nyelvezete, és érdekfeszitő voltánál fogva kedves olvasmányul fog szolgálni t. olvasóinknak. Felhivjuk reá becses figyelmüket.

* **Tépés.** Szerkesztőségünkhöz ujabban Szőllősi Emilia és Daku Eszti kisasszonyok voltak szivesek tépést küldeni. Fogadják érte köszönetünket.

* **Hirdetés.** Bárkinek, e folyó év tavaszán, a Debreczen város területét keresztül metsző vasutak környékéről lovai vesztek el; lehető sürgősen jelentse magát Bogdány Imre alkapitánynál a Komáromi háznál.

* **A vasut melletti faraktárban** készletben levő két éves száraz tölgy tüzifa, melynek ára eddig 14 frt. volt, f. nov. hó elsejétől kezdve 13 frtért kapható.

* **A párisi világtárlaton** az erdészet kellékei és terményei osztályában 28 magyar kiállitó van, s ez valamennyi kitüntetésben részesült. — Ki lett tüntetve Debreczenből még **Rickl József** kereskedő ludpehely kiállitásáért.

* **Ma reggel**, mikor a nyolcz órát haran-

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

Dráma az életből.

Elbeszélés.

Irta: H. J.

I.

— Látta ön Holden Károlynak „Az elveszett" czimü drámáját? kérdé a rendőrigazgató Bieler rendőrbiztost, kit különösen magához hivatott.

A kérdés minden más embert meglepett volna, mivel a rendőrfőnök és alárendeltje között egyáltalában nem valamely aesthetikai themáról volt szó; de Bieler hozzá volt szokva, csodálkozást vagy szükségtelen kiváncsiságot soha sem mutatni.

— Nagyon érdekfeszitő darab, felele ő, csaknem franczia modorban irva, azonban a mint sejtem, tárgya a valóságból van meritve, az esemény pedig Németországban játszik.

Az igazgató most bizonyos meglepetést nem tudott elpallástolni.

— Vajon nem több-é az önnél, mint sejtelem? — kérdé a biztost erősen vizsgálva.

— Talán, igazgató ur. Engedje meg, hogy e felől addig hallgassak, mig önnek parancsait nem hallottam.

— Önnek tehát erről már lenne valamely tudomása — ah! Ez nekem nagyon könnyiti a dolgot. Öntől különös elővigyázatot és titoktartást akartam kérni. A dráma szerzőjétől bizalmas értesitést kaptam, melyet a költő egy nagyon rideg phantasiájának tartanék, ha bizonyos körülmények nem parancsolnák, hogy a látszólag hihetetlent, hivatalos vizsgálatnak vessem alá. Szokta-é ön a bécsi „Pressét" olvasni?

— Igen igazgató ur, viszonzá Bieler, és hirtelen felvetett tekintete elárulta, hogy e kérdés mégis meglepte.

— Akkor van önnek tudomása a p—i szerencsétlenségről?

Ugy látszott, hogy a rendőrigazgató Bielernek csak kiváncsiságát akarta felkölteni, de a biztos egy mozdulattal sem árulta el, hogy a beszélgetés tárgyának hirteleni változása őt meglepi.

— E pillanatban nem emlékezem reá, mondá teljesen egykedvüleg.

Az igazgató egy az asztalon levő hirlapot vett kezébe.

— A véletlennek különös játéka ez, mondá midőn a hirlapot kibontotta. A bécsi Pressének éppen ezen számában Holden birálatot keresett szindarabjára, s igy tünt szemébe egy helybeli ujdonság, melyről talán soha nem szerzett volna tudomást. Ebben a „Szerencsétlenségek" rovata alatt következőket irják: „Egy hanyagság a kocsi ajtók bezárásánál, vagy a szülőknek hallatlan figyelmetlensége, mely gyermeköket nem akadályozta meg abban, hogy a kocsi ajtó kilincsével játszadozzék, egy borzasztó szerencsétlenséget idézett elő. Azon pillanatban, midőn a vonat a hegyek között egy mélység előtt elrobogott, megnyilt egy kocsi ajtója, melyben egy fiatal házaspár gyermekével ült. — A gyermek valószinüleg az ajtóhoz támaszkodott, kiesett; az anya, halálijedelmében gyermeke után kapott, szintén elveszti az egyensulyt, a gyermek után a mélységbe bukik; a szerencsétlen apa kezében egy darab ruha marad, melyet megragadott, hogy a kiesőt, a kocsiba visszahuzhassa. Őrültként rohant a legközelebbi állomástól a sziklavölgyhöz, hogy övéit megkeresse. A legerősebb hegymászók sem voltak képesek őt követni. A borzasztó látvány midőn kedveseinek szétzuzott testjét feltalálta, annyira lesujtá, miszerint attól lehet tartani, hogy elméletét veszti. Egy utas, a ki ugyanazon kocsiban ült, de a ki mialatt a szerencsétlenség történt, mély álomba volt merülve s csak az atyának kétségbeesett kiabálására ébredt fel, azt a vallomást tevé, hogy a sajnálatraméltó atya az utazás alkalmával a legnagyobb gyöngédséget tanusitotta övéi irányában, s a megelőző állomásnál kiszállani akart, hogy neje számára felfrissitő italt hozzon, noha a kocsik ez állomásnál nem nyittattak ki. E szándékában azonban a nő megakadályozta, s nagyon könnyen lehető, hogy az ajtónak külső závárját maga a férj nyitotta ki s igy a vonatvezető e szerencsétlenségért nem okolható. A férfi éjszaki Németországból való, de állitólag huzamosb ideig lett volna Amerikában. Az oczeán tulról jött, hogy nejét és gyermekét ujra láthassa, szenvedő nejét melegebb égalj alá akarta vinni, hogy ott magát megerősitse és ime, a szerencsétlen sors szemei előtt ragadja el tőle mind azt, a mit birt! Graal ur, igy nevezi magát az idegen, kedveseinek temetése után mélyen lesujtva bucsut vett a vidéktől, a mely most mind azt magában rejti, a mi egykor neki legdrágább volt; azonban az idegennek különös jószivüségére mutat az, hogy ő azon falucska lakosainak, kik a gyászos órákban résztvevőleg állottak oldala mellett, a rosz termés által okozott szorult helyzetén segitett."

(Folyt. köv.)

gozták, a ref. nagytemplom toronyórája hetet mutatott. Felkérjük a ref. egyház legmagasabb hivatalnokát (a harangozót,) hogy máskor a mutatót is taszitsa rendes helyére.

* **Mint értesülünk,** szinházunk igazgatósága B á r d y (Jakobovics) Lajost szerződtette. Gringoire szerepében tehetséget árult el, mely hogy egészen kifejlődjék, szorgalmától függ, s hisszük, hogy ernyedetlen buzgalom és szorgalmas tanulmányozás után egykor jeles papja leend Thalia templomának.

* **Kitüntetés.** Mai napon értesültünk, hogy Kozma Ferencz m. k. miniszteri tanácsos, Sz. Horváth János tábornok, br. Podmanitzky Géza és Pulay Kornél ur a lótenyésztés emelése körül kifejtett buzgalmukért a párisi világkiállitási juritól a becsület rend keresztjét kapták.

* **Köszönetnyilvánitás.** M á n d o k y Béla ur a szinész egyesület igazgatója még a szini idény első napjaiban sziveskedett a jogász segélyző egylet tagjai részére a támlás és elsőrendü zártszék jegyekre nézve árleengedést nyujtani. A napokban pedig T e l e g d y Gyula ur volt szives fürdőjében a fent nevezett egylet tagjait szintén árleengedésben részeltetni, mely jóindulatukért mind kettőjüknek egyletünk nevében hálás köszönetet nyilvánitok Oláh Károly j. s. e. elnöke.

* **Halottak estéjén,** tegnap este a rom. katholikus temetőben a sirok mint szokás szerint minden évben, ki voltak világitva. — Igen szép, bár megható és szomoru látványt nyujtott a kivilágitott sirokról szétáradozó fény; élet volt a halál birodalmában. — De ez az élet nagyon kevés ideig tartott, az emlékezet fáklyája csakhamar ellobogott, s helyet adott ismét a sötétségnek; a bus komor alakok eltávoztak, s nem zavarták tovább a siri nyugalmat és csendet, a mely az ott alant nyugovók egyedüli birodalma.

* **Szörnyeteg apa.** Egyik külvároson lakik egy B. I. nevü fésüsmester, kinek az a rosz természete van, hogy részeg állapotában nem tudja magától elüzni a gyilkolási kedvet. Történt a napokban, hogy többet ivott a jóból, mint kellett volna, s „boldog“ állapotban szörnyü tervet forralt. Van ugyanis két kis leánya; a nagyobbik 3 éves. Hazamenvén lefekteté leánykáit a földre, azon szándékból, hogy megöli. S e tényt annálinkább megtehette volna, mivel a házbeliek közül senkisem volt otthon. Egy kést ragadott kezébe, hogy a parancsszóra a földön fekvő leánykáit megölje. Már épen foganatositani akarta e szándékát, midőn a nő és anya hazaérkezett, és a férj kezéből kicsavarta a kést. A gyilkolni akaró azóta odavan, hollétéről még nincs tudomásunk.

* **Halálozás.** Roma János, helybeli polgártársunk neje, mult éjjel négy napi szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése holnap délután történik a kisujutczai Knoll-féle házból. — Béke lengjen porai felett!

* **Hazaérkezett katonák.** A „Minerva“ személyszállitó gőzös tegnapelőtt érkezett Budapestre 800 fiuval. A nagyszámu közönség lelkes ovatiókkal s a Rákóczy-indulóval fogadta őket. Jellemző, hogy a tábornoki karból senkise jelent meg. Talán a magyar katonák vitézségének nem dukál tisztelegni?

* **Ujvárosi nóta** Balázs Kálmántól, zongorára átirva megjelent ifj. Csáthy Károly kiadásában. Ára 54 kr. Ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe.

* **Megvadult bika.** Az ujvidéki országos vásáron egy bika megvadult, s böszülten a városba nyargalt. Az utczákon több embert felöklelt, s a sulyosan megsérültek közül már három meghalt. A bikára végre 40 lövést sütöttek, s kiadta páráját.

— **Rott Lipót és testvére,** lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhivjuk a t. közönség figyelmét.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

2. Bérlet 3. szám.

Vasárnap, november 4-én

TOLONCZ.

Eredeti népszinmü 3 felvonásban. Tóth Edétől.

Kezdete 7 órakor.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Ügyvédi iroda megnyitás.

F. é. augusztus 31-én Miskolczra szakadt pusztitó árviz következtében, ottani lakásom is öl magas viz alá kerülvén, ez árviz okozta teljes lakhiánnyal szemben, Miskolczról elköltözködésre is kényszerülve — lakásomat ide Debreczenbe tettem által.

A midőn erről a t. közönséget értesiteni szerenesém van, egyuttal közzé teszem, hogy

ÜGYVÉDI IRODÁMAT

itt Debreczenben piacz-utcza 1824. sz. alatt (I. emelet az udvarra) megnyitottam. Ügyvédi irodámban az ügyvédség köréhez tartozó minden ügyek, lehető leggyorsabb elintézést nyerendnek és minden törekvésem oda lesz irányozva a t. cz. közönség becses bizalmát nemcsak elnyerni, de magamnak meg is tartani.

Tisztelettel

Kremer Adolf,

köz- és váltó-ügyvéd.

(397.)

Figyelmeztetés.

Az általam javitott sósborszesz mint kitünő háziszer megismertetését Magyarországon mintegy 13 évvel ezelőtt én kezdém meg.

Ez idő óta folytonosan de különösen az utóbbi években utánoztatik készitményem a legnagyobb mértékben, azaz hogy: üvegmintáim s czimjegyeim sőt aláirásom is, megközelitő ügyes vonásokkal hamisittatnak az utánzott készitményre, mely nem áll egyébből, mint közönséges szeszből (spiritusból.)

Igy volt ez hajdan a jeles feltaláló Leevel; czikkét Angliában sokan utánozták, mig végre a czikk jó hirnevét tökéletesen elveszté a hamisitott illetőleg kevésbé tökéletesen kiállitott sósborszesz által.

Sósborszesz-készitményem kiváló gyógyhatásáról az üvegekhez mellékelt használati utasitásokban telsorolt levelek, többek között Kossuth Lajos nagyhazánkfia levéltöredékére mint igazolványra hivatkozom, mely alkalommal tisztelt vevőimnek különösen figyelmébe ajánlom az általam készitett sósborszeszhez csatolt utasitásokon látható aláirásomat, az üvegjeimen a dombornyomatu köriratot, a cinkupakokon czégem vert nyomását, mert tény az, hogy a vidéki kereskedők nagyrésze készitményem gyanánt az utánzott sósborszeszt hozza forgalomba, illetőleg árultatja, mert a kevésbé tökéletesen készült sósborszesznél olcsóságánál fogva nagyobb engedményben részesittetnek az illető készitők által.

Budapest, 1878. október hóban.

Brázay Kálmán.

Sós-borszesz,

általam javitott kitünő háziszer.

Gyors hatást eszközöl: Rheuma, csuz, szaggatás, fagyás, fog-, fej- és fülfájdalmak, szemgyulladás, bénulások, stb. stb. ellen; sőt fogtisztitó szerül is igen ajánlható, menynyiben a fogak fényét elősegiti, a foghust erősbiti, és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után valamint fejmosásra, a hajidegek erősitésére és korpától megtisztulásra is.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven bizományosaim névsorával minden üveghez mellékeltetik.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., kisebb 40 kr.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszer, váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörcs, epeinger, hányás, tengeri betegség vizeletszorulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üveggel 65 kr., kisebb 50 kr.

Brázay Kálmán, nagykereskedő, Budapest, iroda és központi főraktár: Muzeum-körut 19.

Kapható: Debreczenben Geréby Fülöp urnál.

Hajduszoboszló: Sik L. Tury F. Szököts András, Veisz Samu.

Nagy-Kálló: Nagy Károly.

Ujfehértó: Pozogay Gyula.

(295)

Védjegygyel Ajánljuk védve

Elsinger M. J. és fiai

Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói

csász. királyi szabadalmazott gyárának

legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit,

kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

375,000 birodalmi márka vagy 218,750 forint

főnyereményt nyujt kedvező esetben a legujabb nagy génzsorsjáték, mely a magas kormánytól engedélyezve és biztositva van.

Az uj tervezet előnyös berendezése olyszerü, hogy kevés hó lefolyása alatt 7 kisőrsolás által 42,600 nyeremény jő biztos eldöntésre, melyek között főnyeremények 375,000 birod. márkával vagy 218.740 o. é. frttal vannak, különlegesen azonban

1 nyerem. á m.	250,000	1 nyer. á m.	12,000
1 „ „ „	125,000	23 „ „ „	10.000
1 „ „ „	80,000	4 „ „ „	8,000
1 „ „ „	60.000	31 „ „ „	5,000
1 „ „ „	50.000	74 „ „ „	4,000
2 „ „ „	40,000	200 „ „ „	2,000
1 „ „ „	36,000	412 „ „ „	1.200
3 „ „ „	30,000	621 „ „ „	500
1 „ „ „	25,000	700 „ „ „	250
5 „ „ „	20,000	28015 „ „ „	138
6 „ „ „	15.000	stb.	stb.

A nyereményhuzások tervszerüleg hivatalosan vannak meghatározva.

E nagy, az állam által biztositott pénzsorsjáték legközelebbi első nyereményhuzására:

1 egész ered. sorjegy csak márka 6 v. frt 3.50 o. b. j.
1 fél „ „ „ „ 3 „ „ 1.75 „
1 negyed „ „ „ „ 1.25 „ „ 90 kr.

Linden megbizás azonnal az összeg beküldése, postautalvány vagy utánvét mellett a legnagyobb gonddal teljesittetik, mindenki saját kezéhez kapván tőlünk az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet. —

A megrendeltekhez a megkivántató hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, valamint minden huzás után megküldjük felszólitás nélkül érdekelteinknek a hivatalos lajstromot is.

A nyeremények kifizetése mindig pontosan állami kezesség mellett történik, s vagy közvetlen küldetik meg, vagy az erdekeltek kivánsága szerint Ausztria nagyobb helyein létező összeköttetéseink által teljesiitetik.

Gyüjtődánk mindig kegyeltetett a szerencse által s ugyanott a sok jelentékeny nyeremény között a legelső főnyeremények is lettek gyakran megnyeáve, melyek az illetőknek közvetlönül ki is fizettettek.

Előre láthatólag az ilyen legszilárdabb alapon nyugvó vállalat egész bizton mindenfelé igen élénk részvételre számithat, a miért is kérjük az érdeklődőket, hogy minden irányban eleget tehessünk, megrendeléseiket minél előbb, minden esetre pedig f. évi november 15-ikn előtt hozzánk juttatni sziveskedjenek.

KAUFMANN & SINON,

Bank- unz Wechselgeschäft in Hamburg.

Vétele és eladása mindennemü államkötvenyek, vasuti részvények es kölcsönsorsjegyeknek.

P. S. Egyidejüleg köszönetet mondunk az irántunk eddig táplált bizalomért és a midőn az uj sorsjáték kezdetén érdekeltjeink részvételét kérnők, kijelentsük, miszerint ezután is törekvésünk leend, folyton pontos és szilárd kiszolgálás által teljus megelégedésüket kiérdemelni. A fi.

(383.)

Titkos betegsègek

különösen

férfi-tehetetlenség,

magömlések, hugycsőfolyások (maró befecskendezés nélkül) hólyagbántalmak, bujakóros daganatok, bőrkiütesek, ha még oly idültek is, továbbá köszvény, fehérfolyás, hószámgörcsök, a hivatásbani megzavarás nélkül, a leggyöngédebb módon, hasonszenvi szerek által bámulatos gyors és gyökeres gyógyitásra találnak.

Sok ezer szerencsésen kigyógyult egyén köszönőirata kézzelfoghatólag bizonyitja ezen gyógyrendszer áldásosságát.

A gyógykezelés levél utján is történhetik. Gyógyszerek kivánatra megküldetnek. **Dr. ERNST L. Pesten,** két-sas-utcza 24. sz.

Ugyanott kapható a hires, mindenki számára nélkülözhetlen könyv: **„Az önsegély,“** mely oktatást ad a nemi viszonyokról, ifjukori bünökről, tehetetlenségről stb. és biztos védszert tartalmaz ragályozás stb. ellen. (Ára **2** frt.) (393.)

Hirdetés.

Egy 8 ló ereju gőzmozdony hozzátartozó cséplőgéppel eladó, értekezhetni Gaszner Károly füszerkereskedésében, Debreczenben czeglédutcza.

(379.)

ÖNKÉNTES KIÁRULÁS.

Értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy elhatároztuk

tulhalmozott nagy áruraktárunkban

az üzletnek általános rosz menetele és a jelen mostoha viszonyok következtében

f. é. november hó 3-tól kezdve

ÖNKÉNTES KIÁRULÁST

rendezni, mely alkalommal áruinkat GYÁRI ÁRON

S AZOKNAK NAGYOBB RÉSZÉT

GYÁRI ÁRON ALÓL IS

határozott árak és készpènz-fizetès mellett kiárusitjuk.

Felkérjük tehát mindazokat, kik legujabb divatu és jó kelmékhez olcsó áron kivánnak jutni, minket megkeresni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel

Rott Lipót és testvére.

főpiacz takarék pénztár épületben.

E kiárulandó és nagy mennyiségben lévő áruink közzül felemlitjük a következőket: selyem- és szövet ruhakelmék, butor-szövetek, futó- és pamlag-szőnyegek, vászon-nemüek, kendők, paplanok, kész női ruhák, felöltők és bundák, mindennemü szalagok, diszek, csipkék, rojtok, gombok, és női pipere czikkeinket.

Kiadó tulajdonos: Vértessi Lajos.

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.